

**AVTAL OM FÖRSVARSSAMARBETE
MELLAN
KONUNGARIKET SVERIGES REGERING
OCH
AMERIKAS FÖRENTA STATERS REGERING**

Innehåll

	Ingress
Artikel 1	Tillämpningsområde och syfte
Artikel 2	Definitioner
Artikel 3	Tillgång till och användning av överenskomna anläggningar och områden
Artikel 4	Förhandslagring av försvarsutrustning, försvarsförmödenheter och försvarsmateriel
Artikel 5	Äganderätt
Artikel 6	Säkerhet
Artikel 7	Inresa och utresa
Artikel 8	Logistikstöd
Artikel 9	Motorfordon
Artikel 10	Körkort och licenser
Artikel 11	Förflyttning av luftfartyg, fartyg och fordon
Artikel 12	Straffrättslig jurisdiktion
Artikel 13	Frihetsberövande och rätt till kontakt
Artikel 14	Disciplin
Artikel 15	Anspråk
Artikel 16	Skattebefrielser relaterade till officiellt bruk
Artikel 17	Skattebefrielser för enskilda
Artikel 18	Import och export för officiellt bruk
Artikel 19	Import och export för privat bruk
Artikel 20	Tullförfaranden
Artikel 21	Militära serviceverksamheter
Artikel 22	Militära postkontor
Artikel 23	Valuta och växling
Artikel 24	Arbetskraft
Artikel 25	Upphandling
Artikel 26	Amerikanska leverantörer
Artikel 27	Miljö, folkhälsa och säkerhet
Artikel 28	Allmännyttiga tjänster och kommunikationstjänster
Artikel 29	Genomförande och tvister
Artikel 30	Ikraftträdande, ändringar och giltighetstid
Bilaga A	Överenskomna anläggningar och områden

Regeringen i Konungariket Sverige (*Sverige*) och regeringen i Amerikas förenta stater (*Förenta staterna*), nedan tillsammans kallade *parterna* och enskilt kallade *part*,

som är medvetna om de rättigheter och skyldigheter som följer av nordatlantiska fördraget, upprättat i Washington den 4 april 1949,

som inser behovet av att öka sin gemensamma säkerhet, bidra till internationell fred och stabilitet, fördjupa samarbetet på försvars- och säkerhetsområdet samt utveckla sin individuella och kollektiva förmåga att stå emot väpnade angrepp, i enlighet med folkrätten, med särskilt beaktande av Förenta nationernas stadga, upprättad i San Francisco den 26 juni 1945, och nordatlantiska fördraget, upprättat i Washington den 4 april 1949,

som beaktar att Förenta staternas (*amerikanska*) styrkor, anhöriga och amerikanska leverantörer befinner sig på svenskt territorium med Sveriges samtycke och att syftet med de amerikanska styrkornas närvaro är att stödja parternas ansträngningar att främja fred och säkerhet på områden av ömsesidigt intresse och ömsesidig nytta samt att delta i gemensamma försvarsinsatser,

som konstaterar att amerikanska styrkors närvaro bidrar till att stärka Sveriges och regionens säkerhet och stabilitet,

som önskar dela ansvaret för stödet till de amerikanska styrkor som kan befinna sig på svenskt territorium på ett rättvist och hållbart sätt,

som noterar avtalet mellan parterna i nordatlantiska fördraget om status för deras styrkor, undertecknat i London den 19 juni 1951 (*Nato SOFA*), vilket trädde i kraft den 23 augusti 1953, och avtalet mellan de stater som är parter i nordatlantiska fördraget och de andra stater som deltar i Partnerskap för fred om status för deras styrkor, undertecknat i Bryssel den 19 juni 1995, inbegripet bestämmelser i dessa om separata överenskommelser som kompletterar de avtalen,

som noterar avtalet om logistiksamverkan (*Acquisition and Cross Servicing Agreement*, inte översatt till svenska) mellan Försvarsmakten i Konungariket Sverige och Amerikas förenta staters försvarsdepartement, undertecknat i Stockholm och Stuttgart den 30 maj och 2 juni 2017 (*ACSA*), vilket trädde i kraft den 2 juni 2017,

som noterar överenskommelsen mellan Sveriges regering och Amerikas förenta staters regering om sekretesskydd av militär information, ingången genom skriftväxling i Washington den 4 och 23 december 1981 (*överenskommelsen om informationssäkerhet*), vilken trädde i kraft den 23 december 1981, och

som önskar ingå ett avtal om fördjupat samarbete mellan Sverige och Förenta staterna, har kommit överens om följande.

Artikel 1
Tillämpningsområde och syfte

1. I enlighet med folkrätten och med Sveriges samtycke fastställs i detta avtal ramarna för fördjupat försvars- och säkerhetssamarbete mellan Sverige och Förenta staterna; avtalet kompletterar de villkor som fastställs i Nato SOFA och som reglerar amerikanska styrkors och anhörigas närvaro på svenskt territorium samt, i särskilda situationer som anges i det här avtalet, amerikanska leverantörers närvaro och verksamhet på svenskt territorium.

2. All verksamhet som omfattas av detta avtal ska bedrivas med full respekt för Sveriges suveränitet, lagstiftning och internationella rättsliga förpliktelser, inklusive vad gäller lagring av vissa typer av vapen på svenskt territorium.

Artikel 2 *Definitioner*

I detta avtal gäller följande definitioner:

1. *amerikanska styrkor*: enhet som omfattar den styrka och den civila komponent samt all egendom, officiell amerikansk information, utrustning och materiel (inklusive fordon, fartyg och luftfartyg som används av Förenta staterna eller för dess räkning) som Förenta staternas försvarsmakt har på svenskt territorium.

2. *styrka*: styrka i den mening som avses i artikel I.1 a i Nato SOFA.

3. *civil komponent*: med undantag för vad som föreskrivs i artikel 15 i detta avtal, civil komponent i den mening som avses i artikel I.1 b i Nato SOFA samt

a) sådana anställda vid icke-svenska, icke-kommersiella organisationer som är medborgare i Amerikas förenta stater eller är stadigvarande bosatta i Förenta staterna och som inte är stadigvarande bosatta i Sverige, och som medföljer de amerikanska styrkorna i Sverige enbart för att bidra till deras välbefinnande, moral eller utbildning, och

b) anhöriga som är anställda av de amerikanska styrkorna, inbegripet vid sådana militära serviceverksamheter som avses i artiklarna 21 och 22 i detta avtal, och av sådana icke-kommersiella organisationer som avses i denna punkt.

4. *amerikanska leverantörer*: juridiska personer som varken är registrerade eller har hemvist i Sverige enligt svensk lag, inbegripet deras anställda som varken är svenska medborgare eller stadigvarande bosatta i Sverige, och fysiska personer som varken är svenska medborgare eller stadigvarande bosatta i Sverige, om de juridiska eller fysiska personerna befinner sig på svenskt territorium inom ramen för ett avtal eller underleverantörsavtal med Förenta staternas försvarsdepartement om att tillhandahålla varor och tjänster i samband med verksamhet som omfattas av det här avtalet.

5. *svenska leverantörer*: juridiska personer som är registrerade eller har hemvist i Sverige enligt svensk lag, inbegripet deras anställda och amerikanska leverantörers anställda som är svenska medborgare eller stadigvarande bosatta i Sverige, och fysiska personer som är svenska medborgare eller stadigvarande bosatta i Sverige, om de juridiska eller fysiska personerna befinner sig på svenskt territorium inom ramen för ett avtal eller underleverantörsavtal med Förenta staternas försvarsdepartement om att tillhandahålla varor och tjänster i samband med verksamhet som omfattas av det här avtalet.

6. *anhörig*: anhörig i den mening som avses i artikel I.1 c i Nato SOFA samt sådan familjemedlem till en medlem av styrkan eller den civila komponenten som

a) av ekonomiska skäl, juridiska skäl eller hälsoskäl är beroende av och försörjs av en sådan medlem,

b) delar boende med en sådan medlem, och

c) befinner sig på svenskt territorium med de amerikanska försvarsmyndigheternas samtycke.

7. *överenskomna anläggningar och områden*: de anläggningar och områden på svenskt territorium som förtecknas i bilaga A till detta avtal och som med Sveriges samtycke används av amerikanska styrkor, amerikanska leverantörer, svenska leverantörer, anhöriga och andra som parterna kommit överens om.

8. *verkställande organ*: Förenta staternas försvarsdepartement för Förenta staternas räkning respektive Sveriges försvarsdepartement för Sveriges räkning, eller deras respektive utsedda företrädare.

9. *officiell amerikansk information*: information som ägs av Förenta staterna, produceras av Förenta staterna eller för dess räkning eller står under Förenta staternas kontroll, inbegripet när sådan information i den dagliga verksamheten står under en leverantörs kontroll eller används av en leverantör för den amerikanska regeringens räkning.

Artikel 3

Tillgång till och användning av överenskomna anläggningar och områden

1. Amerikanska styrkor, amerikanska leverantörer, svenska leverantörer, anhöriga och andra som parterna kommit överens om ska få obehindrad tillgång till och användning av överenskomna anläggningar och områden för besök; utbildning; övningar; manövrar; transitering; stöd och därtill kopplad verksamhet; tankning av luftfartyg; bunkring av fartyg; landning och hämtning av luftfartyg; tillfälligt underhåll av fordon, fartyg och luftfartyg; inkvartering av personal; kommunikation; uppställning och utplacering av styrkor och materiel; förhandslagring av utrustning, förnödenheter och materiel; säkerhetsstöd och säkerhetssamarbete; gemensam och kombinerad utbildning; humanitär hjälp och katastrofhjälp; beredskapsoperationer; bygg- och anläggningsarbete till stöd för verksamhet som parterna kommit överens om och andra ändamål som parterna eller deras verkställande organ kommer överens om, inklusive sådana som hänför sig till nordatlantiska fördraget. Parterna ska ha gemensam tillgång till och gemensamt få använda de överenskomna anläggningarna och områdena med undantag för delar av dessa som parterna eller deras verkställande organ särskilt fastställt att endast amerikanska styrkor ska få tillgång till och använda.
2. För att främja sådan verksamhet och sådana ändamål ger Sverige de amerikanska styrkorna tillstånd att av säkerhetsskäl kontrollera tillträdet till sådana delar av de överenskomna anläggningarna och områdena som endast får användas av amerikanska styrkor samt att tillsammans med svenska myndigheter samordna tillträdet till de överenskomna anläggningar och områden som används gemensamt av amerikanska styrkor och Försvarmakten.
3. Det svenska verkställande organet ska på begäran vidta rimliga åtgärder för att underlätta för amerikanska styrkor, amerikanska leverantörer och svenska leverantörer att till stöd för amerikanska styrkor tillfälligt få tillgång till och använda privat mark och privata anläggningar (inklusive vägar, hamnar och flygplatser) samt allmän mark och allmänna anläggningar (inklusive vägar, hamnar och flygplatser) som inte ingår i de överenskomna anläggningarna eller områdena, inbegripet sådana som ägs eller kontrolleras av Sverige eller lokala myndigheter. Kostnaden för sådan hjälp ska inte bäras av amerikanska styrkor, amerikanska leverantörer eller svenska leverantörer.
4. Parterna ska ta vederbörlig hänsyn till verksamhets- och säkerhetsfrågor vid användning av de överenskomna anläggningarna och områdena.
5. Sverige ska, utan hyresavgifter eller liknande kostnader för de amerikanska styrkorna, utrusta alla överenskomna anläggningar och områden, även dem som används gemensamt av amerikanska styrkor och Försvarmakten.
6. Amerikanska styrkor, amerikanska leverantörer och svenska leverantörer får i samordning med det svenska verkställande organet utföra bygg- och anläggningsarbete på de överenskomna anläggningarna och områdena samt ändra och förbättra dem för att främja den verksamhet och de ändamål som anges i punkt 1 i denna artikel. Mot bakgrund av parternas gemensamma avsikt att de tekniska kraven och byggstandarderna för sådana projekt som genomförs av amerikanska styrkor eller för deras räkning bör vara förenliga med båda parternas krav och standarder ska de

amerikanska styrkorna samråda med behöriga svenska myndigheter i frågor som rör bygg- och anläggningsarbete, ändringar och förbättringar. Parterna avser att genomföra denna punkt i enlighet med gemensamt beslutade förfaranden. Amerikanska styrkor får använda egen utrustning och personal för att utföra sådant bygg- och anläggningsarbete och sådana ändringar och förbättringar.

7. De amerikanska styrkorna ska bära bygg- och utvecklingskostnaderna för de överenskomna anläggningar och områden som endast får användas av amerikanska styrkor samt drifts- och underhållskostnaderna för dessa, såvida inget annat föreskrivs i en separat överenskommelse eller ett separat internationellt avtal mellan parterna.

8. Parterna ska i proportion till sin del av användningen bära bygg- och utvecklingskostnaderna samt drifts- och underhållskostnaderna för de överenskomna anläggningar och områden som tillhandahållits för gemensam användning eller på annat sätt används gemensamt av amerikanska styrkor och Försvarsmakten, såvida inget annat föreskrivs i en separat överenskommelse eller ett separat internationellt avtal mellan parterna.

9. Bygg- och anläggningsprojekt som genomförs av amerikanska styrkor ska finansieras i enlighet med Förenta staternas lagar och andra författningar.

10. Det svenska verkställande organet ska underlätta de amerikanska styrkornas arbete enligt denna artikel genom att inhämta de svenska tillstånd som krävs för sådant bygg- och anläggningsarbete och sådana ändringar och förbättringar som utförs av amerikanska styrkor eller för deras räkning. Sådana tillstånd ska utfärdas utan kostnad för amerikanska styrkor, amerikanska leverantörer eller svenska leverantörer.

11. För att säkerställa det långsiktiga genomförandet av detta avtal ska parterna samarbeta i planeringen av användningen och utvecklingen på, vid eller i anslutning till de överenskomna anläggningarna och områdena.

Artikel 4

Förhandslagring av försvarsutrustning, försvarsförnödenheter och försvarsmateriel

1. Amerikanska styrkor får transportera, förhandslagra och förvara försvarsutrustning, försvarsförnödenheter och försvarsmateriel (*förhandslagrad materiel*) på överenskomna anläggningar och områden samt på andra platser som parterna kommit överens om. De amerikanska styrkorna ska i förväg underrätta Försvarsmakten om den typ av och den mängd sådan förhandslagrad materiel som de amerikanska styrkorna avser att transportera eller förhandslagra på svenskt territorium, när den ska levereras samt vilka amerikanska leverantörer och svenska leverantörer som utför leveransen.
2. Amerikanska styrkors förhandslagrade materiel och de anläggningar eller delar av dessa som utsetts för förvaring av sådan förhandslagrad materiel får endast användas av amerikanska styrkor. De amerikanska styrkorna ska ha exklusiv kontroll över tillgången till, användningen av och disponeringen av sådan förhandslagrad materiel och har obehindrad rätt att när som helst flytta sådan förhandslagrad materiel från svenskt territorium.
3. Amerikanska styrkor, amerikanska leverantörer och svenska leverantörer ska ha obehindrat tillträde till och obehindrat få använda förvaringsanläggningar för allt som rör förhandslagring och förvaring av förhandslagrad materiel, inklusive leverans, hantering, inspektion, användning, underhåll och förflyttning av sådan förhandslagrad materiel, oavsett om de förvaringsanläggningarna ingår i de överenskomna anläggningarna och områdena eller inte. Luftfartyg, fordon och fartyg som används av amerikanska styrkor eller för deras räkning ska ha tillgång till svenska flygplatser och hamnar samt andra platser enligt överenskommelse för leverans till, förvaring och underhåll på samt förflyttning från svenskt territorium av amerikanska styrkors förhandslagrade materiel.
4. Parterna eller deras verkställande organ ska i den mån det behövs samråda om verksamhet som omfattas av denna artikel.

Artikel 5
Äganderätt

1. Alla byggnader, icke-flyttbara konstruktioner och markfästa anordningar på överenskomna anläggningar och områden, även sådana som ändrats eller förbättrats av amerikanska styrkor, ska förbli Sveriges egendom. Alla sådana byggnader, konstruktioner och anordningar som uppförs av amerikanska styrkor ska övergå i svensk ägo när de har färdigställts, men användas av amerikanska styrkor tills de amerikanska styrkorna inte längre behöver dem.
2. Överenskomna anläggningar och områden och delar av dessa, inklusive byggnader, icke-flyttbara konstruktioner och markfästa anordningar som uppförts av amerikanska styrkor, ska, när de inte längre används av amerikanska styrkor, återbördas av de amerikanska styrkorna såsom obelastad och endast till Sverige tillhörande egendom, förutsatt att det inte medför några kostnader för Förenta staterna. Parterna eller deras verkställande organ ska samråda om villkoren för återbördande av överenskomna anläggningar och områden, inklusive eventuell ersättning för det resterande värdet av förbättringar eller bygg- och anläggningsarbete som utförts av Förenta staterna.
3. Amerikanska styrkor, amerikanska leverantörer och svenska leverantörer ska behålla äganderätten till varor, utrustning, materiel, förnödenheter, flyttbara konstruktioner och annan lös egendom som de inom ramen för detta avtal importerat till eller förvärvat i Sverige, såvida de inte avsäger sig äganderätten.
4. Parterna eller deras utsedda företrädare får samråda om eventuella överlåtelse eller köp av amerikanska styrkors utrustning som bedöms överstiga Förenta staternas behov, i den mån Förenta staternas lagar och andra författningar tillåter det.

Artikel 6 *Säkerhet*

1. Eftersom Sverige har det övergripande ansvaret för säkerheten på svenskt territorium ska Sverige vidta de åtgärder som krävs för att säkerställa skyddet av och säkerheten för amerikanska styrkor, amerikanska leverantörer, svenska leverantörer, anhöriga och förhandslagrad materiel. För att underlätta ansvaret ska svenska myndigheter och amerikanska försvarsmyndigheter ha ett nära samarbete för att säkerställa att säkerhet och skydd tillhandahålls.

2. I enlighet med artikel VII.10 i Nato SOFA ger Sverige amerikanska styrkor tillstånd att utöva de rättigheter och befogenheter som krävs för amerikanska styrkors användning, drift eller försvar av eller kontroll över överenskomna anläggningar och områden genom att vidta nödvändiga och proportionerliga åtgärder, däribland åtgärder för att upprätthålla eller återställa ordningen och skydda amerikanska styrkor, amerikanska leverantörer, svenska leverantörer och anhöriga på eller i den omedelbara närheten av överenskomna anläggningar och områden. De amerikanska styrkorna ska samordna säkerhetsplaner med behöriga svenska myndigheter.

3. Under exceptionella omständigheter får amerikanska styrkor, i enlighet med gemensamt godkända säkerhetsplaner, vidta nödvändiga och proportionerliga åtgärder bortom den omedelbara närheten av de överenskomna anläggningarna och områdena för att upprätthålla eller återställa säkerheten för och försvaret av de amerikanska styrkorna samt kontinuiteten i deras verksamhet.

Artikel 7
Inresa och utresa

1. Sverige ska inte kräva kontrasignering av förflyttningsorder enligt artikel III.2 b i Nato SOFA.
2. I enlighet med Nato SOFA ska Sverige inte kräva pass eller visering för inresa till eller utresa från Sverige för medlemmar av styrkan som innehar det personliga identitetskort som krävs och en giltig förflyttningsorder. Sverige ska inte heller kräva visering för inresa till eller utresa från Sverige för medlemmar av den civila komponenten, anhöriga eller amerikanska leverantörer som innehar ett giltigt pass och ett identitetskort utfärdat av Förenta staternas försvarsdepartement, en förflyttningsorder eller en fullmakt utfärdad av behörig amerikansk myndighet. De svenska myndigheterna ska göra de noteringar som krävs enligt svensk lag i pass som tillhör medlemmar av den civila komponenten, amerikanska leverantörer och anhöriga.
3. Amerikanska styrkor, amerikanska leverantörer och anhöriga ska vara undantagna från bestämmelser som reglerar registrering och kontroll av utlänningar.
4. Om en medlem av de amerikanska styrkorna avlider eller med anledning av förflyttning lämnar svenskt territorium ska en sådan medlems anhöriga fortsätta ha status som anhöriga enligt detta avtal i nittio (90) dagar efter ett sådant dödsfall eller en sådan förflyttning. I de fall där underhållsberättigade barn är inskrivna i skola på svenskt territorium före medlemmens dödsfall eller förflyttning ska de anhöriga fortsätta ha status som anhöriga i minst trettio (30) kalenderdagar efter skolårets slut eller efter att inskrivningen upphört.

Artikel 8
Logistikstöd

1. Sverige ska göra sitt yttersta, med hänsyn till landets egna nationella krav och tillgängliga resurser, för att på begäran ge amerikanska styrkor logistikstöd till verksamhet som omfattas av detta avtal.
2. Sådant logistikstöd ska på lämpligt sätt ges och ersättas i enlighet med befintliga avtal eller överenskommelser, däribland ACSA, såvida parterna inte kommit överens om annat.
3. För allt logistikstöd som inte omfattas av punkt 2 i denna artikel ska amerikanska styrkor, amerikanska leverantörer och svenska leverantörer betala ett skäligt pris för logistikstöd som begärs och mottas i samband med verksamhet som omfattas av detta avtal, såvida parterna inte kommit överens om annat. I enlighet med detta ska Sverige inte behandla amerikanska styrkor, amerikanska leverantörer eller svenska leverantörer mindre gynnsamt än Försvarsmakten, bland annat genom att inte av amerikanska styrkor, amerikanska leverantörer eller svenska leverantörer ta ut avgifter som är mindre gynnsamma än dem som Försvarsmakten betalar för motsvarande logistikstöd. Sådana avgifter ska inte inkludera skatter eller liknande pålagor, i enlighet med artikel 16 i detta avtal.

Artikel 9 *Motorfordon*

1. Svenska myndigheter ska godta giltig registrering, kontroll och licensiering som utförts av militära eller civila myndigheter i Förenta staterna, dess delstater eller politiska underavdelningar av motorfordon och släpvagnar som tillhör amerikanska styrkor, amerikanska leverantörer och anhöriga. Svenska myndigheter ska på begäran av amerikanska försvarsmyndigheter kostnadsfritt utfärda alla handlingar och registreringsmärken som vanligtvis krävs för att framföra motorfordon och släpvagnar på svenskt territorium. Sådana registreringsmärken för privata motorfordon och släpvagnar tillhörande medlemmar av de amerikanska styrkorna, amerikanska leverantörer och anhöriga ska inte vara möjliga att särskilja från sådana som utfärdas till den svenska befolkningen.
2. Svenska myndigheter ska på begäran av amerikanska försvarsmyndigheter kostnadsfritt utfärda militära registreringsskyltar för de amerikanska styrkornas icke-taktiska motorfordon och släpvagnar i enlighet med de förfaranden som fastställts för Försvarsmakten samt registreringsskyltar som inte är möjliga att särskilja från sådana som utfärdas till den svenska befolkningen för privata motorfordon och släpvagnar som tillhör medlemmar av de amerikanska styrkorna, amerikanska leverantörer och anhöriga.
3. De amerikanska försvarsmyndigheterna ska förse de behöriga svenska myndigheterna med den information som krävs för att utfärda handlingar, registreringsmärken och registreringsskyltar, i den utsträckning det är ändamålsenligt, i enlighet med punkterna 1 och 2 i denna artikel. Sådant information ska skyddas av de svenska myndigheterna och får inte lämnas ut utan föregående samråd med de amerikanska försvarsmyndigheterna.
4. De amerikanska försvarsmyndigheterna ska vidta lämpliga säkerhetsåtgärder för motorfordon och släpvagnar som de har registrerat och utfärdat licens för eller som används av amerikanska styrkor på svenskt territorium.
5. Medlemmar av de amerikanska styrkorna, amerikanska leverantörer och anhöriga är skyldiga att upprätthålla fullgod säkerhet hos motorfordon och släpvagnar som de äger och använder privat på svenskt territorium. Sådant motorfordon och släpvagnar som är registrerade i Sverige ska därför genomgå tillämpliga periodiska besiktningar i enlighet med gemensamt beslutade förfaranden.

Artikel 10
Körkort och licenser

1. Ett körkort eller annat tillstånd som amerikanska myndigheter utfärdat till en medlem av de amerikanska styrkorna eller en amerikansk leverantör och som ger innehavaren rätt att framföra styrkans fordon, fartyg eller luftfartyg ska vara giltigt för sådant framförande på svenskt territorium.

2. Svenska myndigheter ska utan förarprov eller avgift godta körkort utfärdade av Förenta staterna, dess delstater eller politiska underavdelningar som giltiga för framförande av privata motorfordon för medlemmar av amerikanska styrkor, anhöriga och amerikanska leverantörer, förutsatt att körkortsinnehavaren är minst arton (18) år gammal. Det ska inte krävas något internationellt körkort.

3. Sverige ska inte av medlemmar av de amerikanska styrkorna eller amerikanska leverantörer kräva några yrkeslicenser eller motsvarande tillstånd utfärdade av Sverige för tillhandahållande av tjänster inom ramen för deras tjänsteutövning för eller avtalsenliga skyldigheter gentemot amerikanska styrkor, anhöriga, amerikanska leverantörer eller andra personer som parterna kommit överens om, förutsatt att de innehar en giltig amerikansk yrkeslicens eller motsvarande tillstånd, en yrkeslicens eller motsvarande tillstånd från en medlemsstat i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller annan lämplig yrkeskvalifikation som godtas av de amerikanska myndigheterna.

Artikel 11
Förflyttning av luftfartyg, fartyg och fordon

1. Luftfartyg, fartyg och fordon som används av amerikanska styrkor eller enbart för deras räkning får med respekt för relevanta säkerhets- och trafikbestämmelser för luftfart, sjöfart och landburen trafik, inklusive tillämpliga förfaranden, resa in i, resa ut från och röra sig fritt på svenskt territorium. Sådana luftfartyg, fartyg och fordon får inte bordas eller kontrolleras utan Förenta staternas samtycke.
2. Luftfartyg som används av amerikanska styrkor eller enbart för deras räkning ska ges tillstånd att flyga över, genomföra tankning i luften, landa och starta på svenskt territorium. Sådana luftfartyg får inte beläggas med flygtrafikavgifter eller andra pålagor såsom överflygnings-, undervägs- eller terminalavgifter, och inte heller med landnings- eller parkeringsavgifter på flygplatser som ägs och drivs av staten på svenskt territorium.
3. Fartyg som används av amerikanska styrkor eller enbart för deras räkning får inte beläggas med lots-, hamn- eller läktringsavgifter eller liknande avgifter i hamnar som ägs och drivs av staten på svenskt territorium.
4. Amerikanska styrkor, amerikanska leverantörer och svenska leverantörer som agerar för amerikanska styrkors räkning ska för tjänster som begärs och mottas betala skäliga avgifter som inte är mindre gynnsamma än dem som Försvarsmakten betalar. Sådana avgifter ska inte inkludera skatter eller liknande pålagor, i enlighet med artikel 16 i detta avtal.

Artikel 12
Straffrättslig jurisdiktion

1. Sverige erkänner den särskilda vikten av de amerikanska försvarsmyndigheternas disciplinära tillsyn över de amerikanska styrkornas medlemmar och den effekt sådan tillsyn har på den operativa beredskapen. På Förenta staternas begäran och som ett led i sitt åtagande om ömsesidigt försvar avstår Sverige härmed i kraft av sin suveränitet sin företrädesrätt att utöva straffrättslig jurisdiktion över medlemmar av de amerikanska styrkorna i enlighet med artikel VII.3 c i Nato SOFA. I specifika ärenden av särskild betydelse för Sverige får de svenska myndigheterna återkalla avståendet genom att inge ett skriftligt uttalande till de behöriga amerikanska försvarsmyndigheterna senast trettio (30) dagar efter att den underrättelse som avses i punkt 2 i denna artikel har mottagits.
2. Om inte annat följer av särskilda överenskommelser som kan ingås när det gäller mindre allvarliga brott ska de amerikanska styrkorna underrätta de svenska myndigheterna om varje ärende som omfattas av punkt 1 i denna artikel.
3. Om en medlem av de amerikanska styrkorna eller en anhörig lagförs av svenska myndigheter ska jurisdiktionen utövas av svensk allmän domstol.
4. Medlemmar av de amerikanska styrkorna och anhöriga får inte utan sitt samtycke ställas inför rätta i sin frånvaro, såvida de inte underlåtit att inställa sig i domstol efter att på vederbörligt sätt ha underrättats om när rättegången skulle äga rum, och, när det gäller en medlem av de amerikanska styrkorna, olovligen har avvikit från de amerikanska försvarsmyndigheterna.
5. Vid avgörandet av huruvida ett misstänkt brott härrör från en handling eller underlåtenhet som en medlem av de amerikanska styrkorna har begått i tjänsten enligt artikel VII.3 a ii) i Nato SOFA ska ett intygande från den behöriga amerikanska försvarsmyndigheten på svenskt territorium om att en sådan handling eller underlåtenhet begåtts i tjänsten utgöra tillräckligt bevis för detta. Om de svenska myndigheterna anser att omständigheterna i ärendet kräver att intygandet omprövas, ska de amerikanska och svenska myndigheterna omedelbart samråda. De amerikanska myndigheterna ska till fullo beakta all den information med bäring på intygandet som de svenska myndigheterna lägger fram. De svenska myndigheterna bibehåller rätten att begära ett bestyrkande av intygandet från den närmast överordnade nivån inom den amerikanska militären.
6. Eftersom Sverige har rätt att vidta lämpliga utredningsåtgärder vid alla misstänkta brott ska parternas behöriga myndigheter samarbeta i genomförandet av alla nödvändiga utredningar av sådana brott, i enlighet med artikel VII.6 a i Nato SOFA.

Artikel 13
Frihetsberövande och rätt till kontakt

1. De svenska myndigheterna ska omedelbart underrätta de amerikanska försvarsmyndigheterna om en medlem av de amerikanska styrkorna eller en anhörig frihetsberövas av svenska myndigheter. De amerikanska försvarsmyndigheterna ska på begäran, i samordning med svenska myndigheter, omgående få träffa en sådan person och tillåtas närvara under hela förfarandet, inklusive under svenska myndigheters förhör med en sådan medlem eller anhörig.

2. En medlem av de amerikanska styrkorna eller en anhörig som utreds av svenska myndigheter eller väntar på rättegång i svensk domstol ska på de amerikanska försvarsmyndigheternas begäran förbli eller ställas under de amerikanska försvarsmyndigheternas kontroll till dess alla rättsliga förfaranden (inklusive överklagandeförfaranden) har avslutats. I dessa fall ska de amerikanska försvarsmyndigheterna säkerställa styrkans medlems närvaro under sådana förfaranden. De amerikanska försvarsmyndigheterna får endast begära att en medlem av den civila komponenten eller en anhörig ska fortsätta stå under de amerikanska försvarsmyndigheternas kontroll eller överlämnas till de amerikanska försvarsmyndigheterna om dessa myndigheter kan säkerställa den eftersökta personens närvaro under förfarandena. De amerikanska försvarsmyndigheterna ska välvilligt behandla en begäran från svenska myndigheter om att ha kontroll över en medlem av de amerikanska styrkorna eller en anhörig till dess alla rättsliga förfaranden har avslutats. Om de svenska rättsliga förfarandena inte har avslutats inom ett (1) år från det att de inleddes ska de amerikanska försvarsmyndigheterna befrias från alla sina skyldigheter enligt denna punkt. Denna period får förlängas med sex (6) månader efter godkännande av de amerikanska försvarsmyndigheterna och behöriga svenska myndigheter. En sådan förlängning ska godkännas såvida den inte äventyrar den tilltalades rätt till en skyndsam rättegång. Eventuella ytterligare förlängningar ska ske efter överenskommelse.

3. All tid under vilken en person har varit frihetsberövad av svenska myndigheter eller de amerikanska försvarsmyndigheterna ska räknas av från ett eventuellt frihetsberövande straff som döms ut i samma ärende.

4. Ett frihetsberövande straff som svensk domstol dömer en medlem av de amerikanska styrkorna eller en anhörig till ska, såvida parterna inte kommit överens om annat, avtjänas i en eller flera svenska kriminalvårdsanstalter som parterna utsett för sådana ändamål. I samordning med svenska myndigheter ska de amerikanska försvarsmyndigheterna få tillstånd att besöka sådana personer utanför de ordinarie besökstiderna och att bistå sådana personer med exempelvis kläder, mat, sängtillbehör, sjukvård, tandvård och religiös vägledning, bland annat för deras hälsa, välfärd och moral. I samordning med svenska myndigheter ska familjemedlemmar få tillstånd att besöka sådana personer under de ordinarie besökstiderna och under andra tider som parterna kommer överens om samt att bistå sådana personer med exempelvis kläder, mat, sängtillbehör, sjukvård, tandvård och religiös vägledning, bland annat för deras hälsa, välfärd och moral.

Artikel 14
Disciplin

1. De amerikanska försvarsmyndigheterna ska ansvara för att upprätthålla disciplin och ordning inom de amerikanska styrkorna och får för detta ändamål inrätta militärpolisenheter på de överenskomna anläggningar och områden där amerikanska styrkor befinner sig. De amerikanska försvarsmyndigheterna får också ge tillstånd till att sådana enheter, i enlighet med gemensamt beslutade förfaranden och i samordning med svenska tjänstemän, används i samhällen i närheten av militära anläggningar och områden där amerikanska styrkor befinner sig.

2. Parternas behöriga myndigheter ska samordna med varandra när det gäller övervakningen av sådana överenskomna anläggningar och områden som används gemensamt.

Artikel 15
Anspråk

1. Medlemmar av de amerikanska styrkorna, inbegripet den civila komponenten, ska inte vara föremål för några förfaranden avseende civilrättsliga anspråk eller administrativa sanktioner som härrör från handling eller underlåtenhet som kan tillskrivas sådana personer och som begåtts i tjänsten. Sådana anspråk får lämnas in till behöriga svenska myndigheter och behandlas i enlighet med artikel VIII i Nato SOFA.

2. I denna artikel avses med *civil komponent* alla personer, oavsett deras nationalitet eller bosättningsort, som är anställda hos amerikanska myndigheter och som agerar i tjänsten på uppdrag av de amerikanska styrkorna, men detta omfattar inte amerikanska leverantörer, svenska leverantörer eller anställda hos de leverantörerna eller hos icke-kommersiella organisationer, oavsett deras nationalitet eller bosättningsort.

3. Vid avgörandet av huruvida ett möjligt skadeståndsansvar härrör från en handling eller underlåtenhet som en medlem av de amerikanska styrkorna, inbegripet den civila komponenten, har begått i tjänsten enligt artikel VIII i Nato SOFA, ska ett intygande till det svenska verkställande organet från den behöriga amerikanska försvarsmyndigheten om att en sådan handling eller underlåtenhet begåtts i tjänsten utgöra tillräckligt bevis för detta. Om de svenska myndigheterna anser att omständigheterna i ärendet kräver att intygandet omprövas, ska de amerikanska och svenska myndigheterna omedelbart samråda. De svenska myndigheterna får till de amerikanska myndigheterna lägga fram vilken information som helst med bäring på intygandet, och de amerikanska myndigheterna ska till fullo beakta sådan information. De svenska myndigheterna bibehåller rätten att begära ett bestyrkande av intygandet från den närmast överordnade nivån inom den amerikanska militären.

4. Medlemmar av de amerikanska styrkorna, inbegripet den civila komponenten, ska inte bli föremål för tredsdom eller åtgärder som skadar deras intressen om deras tjänsteutövning eller behörigt godkänd frånvaro tillfälligt hindrar dem från att närvara under icke straffrättsliga förfaranden.

Artikel 16
Skattebefrielser relaterade till officiellt bruk

1. När det gäller mervärdesskatt, omsättningsskatt, användarskatter, punktskatter och liknande eller efterföljande skatter gäller skattebefrielse för sådana förvärv av varor, materiel, förnödenheter, tjänster, utrustning och annan egendom som görs av amerikanska styrkor eller för deras räkning, inklusive för bruk inom ramen för genomförandet av ett avtal med amerikanska styrkor eller för deras räkning eller för användning i produkter eller anläggningar som ska användas av amerikanska styrkor. De amerikanska styrkorna ska förse behöriga svenska myndigheter med intyg om att varorna, materielen, förnödenheterna, tjänsterna, utrustningen och den andra egendomen är avsedda för amerikanska styrkor.

2. Skattebefrielsen ska tillämpas på sådana förvärv som avses i punkt 1 i denna artikel i enlighet med gemensamt beslutade förfaranden. I den mån det är möjligt ska sådan skattebefrielse ges vid försäljningen, förutsatt att transaktionen åtföljs av det intyg som avses i punkt 1 i denna artikel. I alla andra fall, exempelvis om försäljaren inte vill eller kan ge sådan skattebefrielse vid försäljningen, ska skattebefrielse ges genom återbetalning inom trettio (30) dagar från det att en begäran om detta mottagits. Befrielse från punktskatter ska endast ges vid försäljningen om varorna, förnödenheterna, utrustningen eller den andra egendomen förvärvas från ett skatteupplag, direkt från Försvarmakten eller på annat sätt som parterna kommit överens om.

Artikel 17
Skattebefrielser för enskilda

1. Medlemmar av de amerikanska styrkorna och anhöriga ska inte vara skyldiga att i Sverige betala någon form av skatt, avgift, licensavgift eller liknande påлага, exempelvis mervärdesskatt, för köp, ägande, innehav, användning, överlåtelse dem emellan eller överlåtelse i samband med dödsfall av egen materiell lös egendom som importerats till Sverige eller förvärvats där för eget privat bruk. Skattebefrielsen ska tillämpas i enlighet med gemensamt beslutade förfaranden. All återbetalning ska ske inom trettio (30) dagar från det att en begäran om detta mottagits. Mängden varor får inte överstiga vad som är rimligt för privat bruk och varorna får inte till antal eller slag tyda på att de köps för kommersiella ändamål. Medlemmar av de amerikanska styrkorna och anhöriga som innehar eller använder radio- eller tv-mottagare eller internetanordningar på svenskt territorium ska vara befriade från skatter, avgifter, licensavgifter och liknande pålagor som avser sådan användning eller sådant innehav. Motorfordon som ägs av medlemmar av de amerikanska styrkorna eller anhöriga ska vara befriade från svenska vägskatter, registrerings- och licensavgifter och liknande pålagor, men inte från tullar för användning av vägar, broar och tunnlar som bekostas av det allmänna.

2. Den befrielse från inkomstskatt som avses i artikel X i Nato SOFA gäller även fysiska personer som varken är svenska medborgare eller stadigvarande bosatta i Sverige, vad avser

- a) inkomst som medlemmar av de amerikanska styrkorna, anhöriga och amerikanska leverantörers anställda uppbär genom anställning hos sådana organisationer som avses i artikel 2.3 i detta avtal och sådana verksamheter som avses i artiklarna 21 och 22 i detta avtal,
- b) inkomst som medlemmar av de amerikanska styrkorna eller anhöriga uppbär från den amerikanska staten eller från fysiska personer, juridiska personer eller enheter som inte är svenska fysiska eller juridiska personer eller enheter baserade i Sverige i skatterättsligt hänseende,
- c) lön och annan liknande ersättning som amerikanska leverantörers anställda uppbär genom anställning inom ramen för ett avtal eller underleverantörsavtal med amerikanska styrkor samt inkomst som sådana anställda uppbär från fysiska personer, juridiska personer eller enheter som inte är svenska fysiska eller juridiska personer eller enheter baserade i Sverige i skatterättsligt hänseende.

Vid tillämpningen av denna punkt ska en medlem av styrkan eller en anhörig som är medborgare i både Sverige och Förenta staterna anses vara medborgare endast i Förenta staterna.

3. Bestämmelser i svenska lagar och andra författningar som rör arbetsgivares eller enskilda näringsidkares skyldighet att innehålla eller i förväg göra skatteavdrag för preliminär skatt ska inte tillämpas på inkomst som enligt detta avtal är undantagen från beskattning i Sverige.

4. Bestämmelser i svenska lagar och andra författningar som rör socialavgifter och socialförsäkring ska inte tillämpas på inkomst som enligt detta avtal är undantagen från

beskattning i Sverige när det gäller fysiska personer som inte är stadigvarande bosatta i Sverige eller i någon av medlemsstaterna i Europeiska unionen eller Europeiska frihandelssammanslutningen.

5. Parternas behöriga myndigheter ska samarbeta för att motverka missbruk av de undantag som anges i denna artikel.

Artikel 18
Import och export för officiellt bruk

1. Med hänvisning till artikel XI i Nato SOFA ska varor, materiel, förnödenheter, utrustning och annan egendom som importeras a) av amerikanska styrkor eller b) för slutlig användning av amerikanska styrkor eller för deras räkning få importeras till Sverige. Import för slutlig användning av amerikanska styrkor eller för deras räkning inkluderar import till stöd för sådana militära serviceverksamheter som avses i artiklarna 21 och 22 i detta avtal och import för bruk inom ramen för genomförandet av ett avtal med amerikanska styrkor eller för deras räkning eller för användning i produkter eller anläggningar som används av amerikanska styrkor. Import enligt denna artikel ska vara befriad från tullar, import- och registreringsavgifter och andra liknande pålagor, exempelvis användarskatter, punktskatter och mervärdesskatt.
2. Export från Sverige av sådana varor, sådan materiel, sådana förnödenheter, sådan utrustning och sådan annan egendom som avses i punkt 1 i denna artikel ska vara befriad från tull enligt svensk lagstiftning.
3. Parterna ska samarbeta i den mån det behövs för att säkerställa att den mängd varor, materiel, förnödenheter, utrustning och annan egendom som importeras är rimlig. De amerikanska styrkorna ska förse de svenska myndigheterna med ett sådant intyg som avses i artikel XI.4 i Nato SOFA om att varorna, materielen, förnödenheterna, utrustningen och den andra egendomen omfattas av undantag enligt villkoren i denna artikel. Ett inlämnat intyg ska godtas i stället för en tullkontroll utförd av svenska myndigheter av de varor som importeras och exporteras enligt denna artikel av amerikanska styrkor eller för deras räkning. Om varor, materiel, förnödenheter, utrustning eller annan egendom importeras av amerikanska leverantörer eller svenska leverantörer enligt villkoren i denna artikel ska de amerikanska styrkorna kräva att leverantörerna endast använder varorna inom ramen för avtal med de amerikanska styrkorna.
4. Sådana varor, sådan materiel, sådana förnödenheter, sådan utrustning och sådan annan egendom som avses i punkt 1 i denna artikel ska vara befriade från alla skatter och andra pålagor som annars skulle påföras för sådan egendom efter att den importerats eller förvärvats.

Artikel 19
Import och export för privat bruk

1. Medlemmar av de amerikanska styrkorna, anhöriga och amerikanska leverantörer får under sitt uppdrag på svenskt territorium tull- och skattefritt importera egna privata ägodelar, möbler, ett (1) privat motorfordon per person över arton (18) år och andra varor avsedda för eget privat bruk eller hushållsbruk. Denna förmån gäller inte bara varor som tillhör sådana personer, utan också varor som skickas till dem som gåvor eller levereras till dem enligt avtal som ingåtts med personer som inte har hemvist i Sverige, i enlighet med gemensamt beslutade förfaranden. Importmängden får inte överstiga vad som är rimligt för privat bruk och varorna får inte till antal eller slag tyda på att de importeras för kommersiella ändamål. Undantag för import av tobaks-, nikotin- och alkoholvaror ska omfattas av kvantitativa begränsningar som parterna kommit överens om.

2. Sådana varor som avses i punkt 1 i denna artikel och andra varor som förvärvats skatte- och/eller tullfritt får inte säljas eller på annat sätt överlåtas till personer på svenskt territorium som inte har rätt att tullfritt importera sådana varor, såvida inte en sådan överlåtelse godkänns av behöriga svenska myndigheter. Ett sådant godkännande krävs inte för gåvor till välgörenhet. Slutmottagaren av varorna ansvarar för att betala eventuella tullar eller skatter som påförs till följd av transaktioner med personer som inte har rätt att importera sådana varor. Medlemmar av de amerikanska styrkorna, anhöriga och amerikanska leverantörer får fritt överlåta sådan egendom som avses i punkt 1 i denna artikel sinsemellan, och sådana överlåtelser ska vara skatte- och tullfria. De amerikanska styrkorna ska föra register över sådana överlåtelser av skatte- och tullfria varor. De svenska myndigheterna ska godta polisanmälningar som gjorts på korrekt sätt om stöld av tull- eller skattefria varor som tillhör medlemmar av de amerikanska styrkorna, anhöriga eller amerikanska leverantörer, vilket ska befria personerna från allt betalningsansvar för skatten eller tullen.

3. Medlemmar av de amerikanska styrkorna, anhöriga och amerikanska leverantörer får, utan några tullar eller avgifter, återexportera (eller exportera) alla varor som de importerat till (eller förvärvat i) Sverige under sin tjänstgöringsperiod.

4. Parternas behöriga myndigheter ska samarbeta för att motverka missbruk av de undantag som anges i denna artikel.

Artikel 20
Tullförfaranden

1. Sverige ska vidta alla lämpliga åtgärder för att säkerställa att sådan import och export som avses i detta avtal klareras smidigt och snabbt. Eventuell tullkontroll ska genomföras skyndsamt.
2. Tullkontroller inom ramen för detta avtal ska genomföras i enlighet med de förfaranden som behöriga svenska myndigheter och de amerikanska styrkorna gemensamt kommit överens om. Om de amerikanska styrkorna begär det ska den svenska tullmyndighetens eventuella tullkontroller vid import eller export av privat egendom som tillhör medlemmar av de amerikanska styrkorna eller anhöriga genomföras när egendomen levereras till eller hämtas från personens bostad eller i enlighet med gemensamt beslutade förfaranden.
3. Officiell amerikansk information får föras in på och föras ut från svenskt territorium utan att kontrolleras. Officiell amerikansk information ska märkas på lämpligt sätt och intygas som sådan av de amerikanska försvarsmyndigheterna.
4. De amerikanska försvarsmyndigheterna ska vid de anläggningar där amerikanska styrkor befinner sig vidta de åtgärder som krävs för att förhindra att de rättigheter som följer av tullbestämmelserna i Nato SOFA och detta avtal missbrukas. Amerikanska försvarsmyndigheter och svenska myndigheter ska samarbeta i utredningar av misstänkta överträdelser av tullbestämmelser.

Artikel 21
Militära serviceverksamheter

1. Amerikanska styrkor får inrätta marketenterier, intendenturer, andra försäljningsställen, mässar, centrum för sociala aktiviteter och utbildning samt rekreationsområden på gemensamt fastställda platser på svenskt territorium för medlemmar av de amerikanska styrkorna, anhöriga och annan bemyndigad personal som parterna kommit överens om. Amerikanska styrkor får driva och förvalta ovannämnda militära serviceverksamheter själva eller genom avtal. Sverige ska inte kräva licens eller tillstånd för eller kontroll eller annan tillsyn av sådana militära serviceverksamheter.
2. Amerikanska styrkor får ingå avtal med finansinstitut om att på svenskt territorium och för ändamål som omfattas av detta avtal bedriva bankverksamhet och annan finansiell verksamhet uteslutande för amerikanska styrkor, amerikanska leverantörer och anhöriga.
3. De militära serviceverksamheter och icke-svenska organisationer som avses i denna artikel ska ges samma skatte- och tullbefrielser som de amerikanska styrkorna eftersom de utgör en integrerad del av de amerikanska styrkornas verksamhet. Sådana verksamheter och organisationer ska förvaltas och drivas i enlighet med tillämpliga amerikanska författningar. De som inrättar sådana verksamheter och de nämnda organisationerna är inte skyldiga att uppbära eller betala skatter eller andra avgifter för driften av verksamheten.
4. De amerikanska styrkorna ska vidta lämpliga åtgärder för att förhindra att tjänster tillhandahålls eller att varor eller egendom som importerats till eller förvärvats i Sverige säljs till personer som inte har rätt att göra inköp hos sådana verksamheter eller organisationer. Begränsningar av enskilda kunders köp av varor som importerats eller förvärvats skatte- och tullfritt får fastställas i enlighet med gemensamt beslutade förfaranden. Sådana begränsningar får exempelvis införas för alkoholhaltiga drycker, tobaks- och nikotinvaror, bränsle och föremål av betydande värde.

Artikel 22
Militära postkontor

1. Förenta staterna får inrätta, förvalta och driva militära postkontor för amerikanska styrkor, anhöriga, amerikanska leverantörer och andra som parterna kommit överens om.
2. Post som skickas från sådana kontor får vara försedd med amerikanska frimärken.
3. De amerikanska styrkornas officiella post får inte kontrolleras, genomsökas eller tas i beslag.
4. De amerikanska styrkorna ska på de militära postkontoren vidta de åtgärder som är lämpliga och nödvändiga för att förhindra otillbörlig import av varor till Sverige.

Artikel 23
Valuta och växling

1. Amerikanska styrkor ska ha rätt att föra in, föra ut och använda amerikansk valuta eller finansiella instrument som uttrycks i Förenta staternas valuta, oavsett beloppets storlek.
2. Amerikanska styrkor får till medlemmar av de amerikanska styrkorna och anhöriga ge ut eller växla valuta som är giltig i, och instrument som uttrycks i, den valuta som är giltig i
 - a) Amerikas förenta stater,
 - b) Sverige,
 - c) euroområdet,
 - d) annat land, i den mån det krävs för godkända resor, inklusive resor under permission.
3. Medlemmar av de amerikanska styrkorna och anhöriga får
 - a) föra in och föra ut amerikansk valuta och instrument som uttrycks i Förenta staternas valuta,
 - b) från Sverige föra ut alla valutor och alla instrument som uttrycks i sådana valutor, förutsatt att sådana medlemmar av de amerikanska styrkorna eller sådana anhöriga antingen har fört in sådan valuta eller sådana instrument till Sverige eller mottagit sådan valuta eller sådana instrument från amerikanska styrkor.

Artikel 24
Arbetskraft

1. Amerikanska styrkor och icke-svenska organisationer som driver sådana militära serviceverksamheter som avses i artiklarna 21 och 22 i detta avtal får dels rekrytera och anställa såväl anhöriga som personer som får arbeta i Sverige, dels administrera de personernas anställning i enlighet med denna artikel. Det ska inte krävas något arbetstillstånd för anhöriga. Anställning av lokala civilanställda ska baseras på ett skriftligt anställningsavtal.

2. Med hänsyn till behovet av att tillgodose Förenta staternas militära krav ska amerikanska styrkor och sådana icke-svenska organisationer fastställa villkor för anställning i enlighet med tillämpliga amerikanska lagar och andra författningar, med full respekt för socialavgifter enligt svensk lag, rådande löner och arbetsrättsliga bestämmelser i Sverige. Sådana villkor ska göras tillgängliga för tilltänkta anställda som ett led i rekryteringsförfarandet. Socialavgifter för lokala civilanställda ska administreras och betalas i enlighet med gemensamt beslutade förfaranden. Förenta staterna gör inte avkall på sin immunitet, inte heller statsimmunitet, när det gäller anställning enligt denna artikel.

Artikel 25
Upphandling

1. Amerikanska styrkor får avtala om att varor, materiel, förnödenheter, utrustning och tjänster (inklusive bygg- och anläggningsarbete) ska levereras till eller utföras på svenskt territorium utan några begränsningar när det gäller valet av leverantör eller person som tillhandahåller varorna, materielen, förnödenheterna, utrustningen eller tjänsterna. Sådana avtal ska bjudas ut, tilldelas och förvaltas i enlighet med Förenta staternas lagar och andra författningar. Anbudsgivare och leverantörer ska informeras om Förenta staternas tillämpliga lagar och andra författningar i upphandlings- och avtalsdokumenten.

2. När det gäller upphandling av varor, tjänster och allmännyttiga tjänster ska Sverige inte behandla amerikanska styrkor mindre gynnsamt än Försvarsmakten.

Artikel 26
Amerikanska leverantörer

1. Med hänsyn till behovet av att tillgodose Förenta staternas militära krav ska amerikanska leverantörer vara undantagna från svenska lagar och andra författningar när det gäller deras villkor för anställning för att utföra arbete inom ramen för avtal med amerikanska styrkor och när det gäller tillstånd för och registrering av företag och bolag endast vad avser tillhandahållande av varor och tjänster till amerikanska styrkor på svenskt territorium.

2. Utöver de befrielser som anges i artikel 16 ska amerikanska leverantörer även vara befriade från alla bolagsskatter som endast baseras på tillhandahållande av varor och tjänster till amerikanska styrkor eller på byggnation av anläggningar för amerikanska styrkor. Sverige och Sveriges politiska underavdelningar får inte heller belägga den del av sådana leverantörers intäkter eller vinster som härrör från ett avtal eller underleverantörsavtal med amerikanska styrkor med någon form av inkomst- eller vinstskatt.

3. I enlighet med hur medlemmar av amerikanska styrkor, anhöriga och amerikanska leverantörers anställda ska behandlas enligt Nato SOFA och detta avtal ska perioder under vilka en amerikansk leverantör som är en fysisk person som enbart befinner sig på svenskt territorium inom ramen för ett avtal med amerikanska styrkor eller för deras räkning inte räknas som vistelseperioder i Sverige eller som ändring av bosättning eller hemvist i fråga om beskattning enligt svensk lagstiftning.

Artikel 27
Miljö, folkhälsa och säkerhet

1. Förenta staterna bekräftar att landet i sin verksamhet kommer att respektera relevant svensk lagstiftning gällande miljö, säkerhet och folkhälsa, inklusive sanitära och fytosanitära aspekter. Sverige bekräftar sin hållning att lagar, förordningar och standarder gällande miljö, folkhälsa och säkerhet ska genomföras med vederbörlig hänsyn till amerikanska styrkors, anhörigas och amerikanska leverantörers hälsa och säkerhet. Parterna är överens om att anta ett preventivt snarare än reaktivt förhållningssätt till miljöskydd, folkhälsa och säkerhet. Parternas behöriga myndigheter avser att samråda i frågor som rör miljö, folkhälsa och säkerhet.

2. För att bidra till en miljövänlig hantering av farligt avfall ska Sverige utse en enhet till behörig myndighet för de underrättelser som krävs enligt Baselkonventionen om kontroll av gränsöverskridande transporter och slutligt omhändertagande av farligt avfall, som antogs i Basel den 22 mars 1989, och eventuell genomförandelagstiftning. De amerikanska styrkorna ska lämna den information som krävs för att Sverige ska kunna fullgöra dessa skyldigheter.

Artikel 28
Allmännyttiga tjänster och kommunikationstjänster

1. Amerikanska styrkor, amerikanska leverantörer och svenska leverantörer ska utan skatter eller andra statliga avgifter eller pålagor, i enlighet med artikel 16 i detta avtal, få tillgång till vatten, elektricitet och andra allmännyttiga tjänster på villkor, däribland priser och avgifter, som inte är mindre fördelaktiga än dem som Försvarsmakten erbjuder under motsvarande omständigheter. De amerikanska styrkornas kostnader ska motsvara deras proportionella användning av sådana allmännyttiga tjänster.

2. Parterna konstaterar att de amerikanska styrkorna kan behöva använda radiospektrum. Förenta staterna ska tillåtas använda sina egna telekommunikationssystem (enligt definitionen av *telekommunikation* i Internationella teleunionens konstitution och konvention från 1992). Detta omfattar rätten att använda de medel och tjänster som krävs för att säkerställa full förmåga att använda telekommunikationssystem samt rätten att använda det radiospektrum som krävs för detta ändamål. Det ska vara kostnadsfritt för Förenta staterna att använda radiospektrum. De amerikanska styrkorna ska samordna radiospektrumanvändningen med det svenska verkställande organet såvida inte brådskande operativa behov omöjliggör detta.

Artikel 29
Genomförande och tvister

1. Alla skyldigheter enligt detta avtal gäller under förutsättning att anslagna medel finns tillgängliga för dessa ändamål.
2. Parterna eller deras verkställande organ får där så är lämpligt ingå genomförandeavtal eller överenskommelser för att genomföra bestämmelserna i det här avtalet.
3. De verkställande organen ska vid behov samråda för att säkerställa ett korrekt genomförande av detta avtal. De verkställande organen ska ta fram förfaranden för samråd mellan sina respektive personalstyrkor för alla frågor som rör ett effektivt genomförande av detta avtal.
4. Tvister om tolkningen eller tillämpningen av detta avtal ska lösas på lägsta möjliga nivå och vid behov lyftas till de verkställande organen för behandling och lösning. De tvister som inte kan lösas av de verkställande organen ska när så är lämpligt hänskjutas till parterna för samråd och lösning.
5. Tvister och andra frågor som är föremål för samråd enligt detta avtal får inte hänskjutas till nationella domstolar, till internationella domstolar, tribunaler eller liknande organ eller till någon annan tredje part för avgörande.

Artikel 30
Ikraftträdande, ändringar och giltighetstid

1. Detta avtal träder i kraft den dag då den sista noten sänts i en utväxling av noter mellan parterna, i vilka parterna underrättar varandra om att de har slutfört de interna förfaranden som krävs för att avtalet ska kunna träda i kraft.
2. Detta avtal får ändras genom skriftlig överenskommelse mellan parterna.
3. Detta avtal har en inledande giltighetstid på tio (10) år. Efter den inledande giltighetstiden fortsätter avtalet att gälla men kan sägas upp av endera parten med ett (1) års varsel genom ett skriftligt meddelande till den andra parten genom diplomatiska kanaler.
4. Bilaga A till detta avtal ska utgöra en integrerad del av detta avtal och får ändras genom skriftlig överenskommelse mellan parterna eller deras verkställande organ.

Till bekräftelse härav har undertecknade, därtill vederbörligen bemyndigade av sina respektive regeringar, undertecknat detta avtal.

Upprättat i _____ den _____ 2023 i två exemplar, på svenska och engelska, vilka båda texter är lika giltiga.

För Konungariket Sveriges regering

För Amerikas förenta staters regering

BILAGA A

Överenskomna anläggningar och områden

- Berga: regementsområde och övningsområde
- Boden: regementsområde och övningsområde
- Halmstad: regementsområde och flottiljområde
- Härnösand: övningsområde och hamn
- Kiruna: militärläger och övningsområde
- Kristinehamn: regementsområde och övningsområde
- Kvarn: militärläger och övningsområde
- Luleå: flottiljområde
- Ravlunda: militärläger och övningsområde
- Revingehed: regementsområde
- Ronneby: flottiljområde
- Såtenäs: flottiljområde
- Uppsala: flottiljområde
- Vidsel: flygplats och test-och evalueringsområde
- Visby: regementsområde och övningsområde
- Älvdalen: militärläger och övningsområde
- Östersund: militärläger och övningsområden